

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ
ХИЛЕНДАРСКИ”

БИОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

Пловдив 4000, ул. „Цар Асен“ № 24, тел./факс: 032 261 566

**Анотации на дисциплините от учебния план на
магистърска програма „Паразитология“, редовно и задочно обучение
1 година, 2 семестъра**

Съдържание

Първи семестър.....	2
Задължителни дисциплини:.....	2
Еволюция и екология на патогенните микроорганизми.....	2
Протозойни паразити по човека и животните.....	2
Медицинска хелминтология.....	3
Медицинска ентомология и акарология.....	3
Избираеми дисциплини 1:.....	4
Произход, еволюция и екологични особености на паразитизма.....	4
Компютърни програми в паразитологията.....	4
Избираеми дисциплини 2:.....	4
Етология на паразитите.....	4
Биогеография и зоонози	5
Втори семестър.....	5
Задължителни дисциплини:.....	5
Медицинска териология.....	5
Природна огнищност на трансмисивни инфекции.....	6
Епидемиология на паразитните заболявания с висок риск.....	6

Дезинфекция, дезинсекция и дератизация.....	6
Теренна практика по медицинска ентомология, акарология и териология.....	7
Избираеми дисциплини 3:.....	7
Биохимия на паразитите.....	7
Тропическа паразитология.....	8
Избираеми дисциплини 4:.....	8
Молекулярна паразитология.....	8
Принципи на таксономията и систематиката на организмите.....	9

Първи семестър

Задължителни дисциплини:

Еволюция и екология на патогенните микроорганизми

Преподавател: проф. д-р Велизар Гочев

Брой ECTS кредити: 4

АНОТАЦИЯ: В курса по „Еволюция и екология на патогенните микроорганизми“ студентите се запознават с основни понятия, касаещи еволюцията на патогенните организми и епидемичните процеси. Особено внимание се обръща на еволюционния потенциал и молекулната еволюция на микроорганизмите. Разглеждат се екологичните системи на микроорганизмите и глобалните човешки и микробни взаимодействия.

Протозойни паразити по човека и животните

Преподавател: доц. д-р Николай Мехтеров

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Курсът по „Протозойни паразити по човека и животните“ цели да запознае магистрантите с основните групи едноклетъчни животни, причинители на заболявания при хората и животните. Учебната програма обхваща особеностите на циклите на развитие на паразитните псевдоподокамшичести, спорови и ресничести. Изучават се подробности от външния и вътрешния строеж на паразитите, основните моменти от

онтогенетичното развитие, смяната на гостоприемниците и епидемиологията им. Особено внимание се обръща на начините на заразяване, клиничните картини, диагностицирането и превенцията на съответните паразитози. Лабораторните упражнения допълват и онагледяват информацията от лекциите и се провеждат непосредствено след тях.

Медицинска хелминтология

Преподавател: Доц. д-р Анелия Стоянова

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Курсът по „Медицинска хелминтология” цели да запознае студентите с някои видове хелминти, причинители на сериозни заболявания при хората.

Отделните теми включват обща характеристика на типа, характерни морфологични и анатомични особености на някои видове хелминти, цикли на развитие, начини на заразяване, патогенеза, клинична картина, диагностика, профилактика и контрол. Особено внимание се обръща на хелминтите, характерни за умерените ширини и България.

Лабораторните упражнения на този курс допълват информацията от лекционния материал и се провеждат синхронно с лекциите.

Медицинска ентомология и акарология

Преподавател: доц. д-р Петър Бояджиев, гл. ас. д-р Мирослав Анто

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Курсът по „Медицинска ентомология и акарология” цели да запознае студентите с основните групи членестоноги животни, причинители на заболявания при хората. Учебната програма обхваща особеностите на циклите на развитие на насекомите и кърлежите. Изучават се подробности от външния и вътрешния строеж на паразитите, основните моменти от онтогенетичното развитие, смяната на гостоприемниците и епидемиологията им. Особено внимание се обръща на начините на заразяване, клиничните картини, диагностицирането и превенцията на съответните паразитози. Лабораторните упражнения допълват и онагледяват информацията от лекциите и се провеждат непосредствено след тях.

Избираеми дисциплини 1:

Произход, еволюция и екологични особености на паразитизма

Преподавател: доц. д-р Ивелин Моллов

Брой ECTS кредити: 4

АНОТАЦИЯ: В курса на обучение по „Произход, еволюция и екологични особености на паразитизма” се разглеждат основни понятия и главните направления на развитието на паразитизма. Анализират се еколого-биологичните предпоставки за възникване на паразитизма и се представят най-важните признаци на паразитите. Отделя се съществено внимание на динамиката и географското разпространение на паразитизма като явление и на основните закономерности в разпределянето на паразитите.

Компютърни програми в паразитологията

Преподавател: гл. ас. д-р Весела Митковска

Брой ECTS кредити: 4

АНОТАЦИЯ: Целта на курса е да запознае студентите с основните компютърни програми, използвани при провеждането на паразитологичните изследвания. Обръща се внимание на методи и подходи, които са неразделна част от съвременните биологични изследвания, като събиране и анализ на биологични данни, статистически анализ, картографиране, систематизиране на библиографски данни, текстообработка и редактиране на научен труд (реферат, дипломна работа, дисертация, научни статии). Разгледани са най-често използваните компютърни програми в биологичните изследвания, както и статистически софтуерни пакети за анализ на данни. Това допълва знанията и уменията на студентите и улеснява тяхната работа по редица други биологични дисциплини.

Избираеми дисциплини 2:

Етология на паразитите

Преподавател: доц. д-р Петър Бояджиев

Брой ECTS кредити: 4

АНОТАЦИЯ: Курсът по етология на паразитите цели да запознае студентите-магистри с основните биологични форми на поведение на паразитите и техните

гостоприемници в естествената им среда. Това ще им позволи да придобият правилен подход при анализа и обобщаването на основните типове поведенчески реакции в системата „паразит-гостоприемник“. Лекционният курс и самостоятелната подготовка ще предоставят оптимална възможност за пълноценната им изява в бъдещата им работа като специалисти-паразитолози.

Биогеография и зоонози

Преподавател: Доц. д-р Анелия Стоянова

Брой ECTS кредити: 4

АНОТАЦИЯ: Курсът по „Биогеография и зоонози“ цели да запознае студентите с предмета, задачите и методите на биогеографията, със съвременните познания за ареалите на растителни и животински таксони, с принципите и същността на биогеографското райониране на сушата, на Световния океан и на България. Особено внимание се обръща на анализиране на специфичните изисквания на преносителите на зоонози, техните ареали, възможностите за разширяване на ареалите им чрез човешка дейност, закономерности за разпространението на зоонозите.

Втори семестър

Задължителни дисциплини:

Медицинска термиология

Преподавател: доц. д-р Христо Димитров; доц. д-р Ценка Часовникарлова

Брой ECTS кредити: 6

АНОТАЦИЯ: Широко разпространените в тропическите и субтропическите страни зоонози представляват сериозен здравен проблем и в страните с умерен климат. Динамично променящите се контакти в глобален аспект поради все повече нарастващ транспорт на стоки и хора, както и промените в климата водят до промяна и във видовия състав и численост на редица бозайници като резервоари на инфекциозни и паразитни трансмисивни заболявания. В този контекст, от голямо значение е подготвянето на качествени и конкурентноспособни специалисти, които да провеждат здравната политика за ограничаване разпространението на местни зоонози и недопускане на разпространение на чужди такива за България. Курсът обхваща фундаментални познания за медицинското значение на бозайниците, за зоонозите и техните специфични резервоари и преносители от българската бозайна фауна. Разглеждат се произхода, еволюцията и екологичните

особености на паразитизма и природната огнищност на трансмисивните инфекции, свързани с бозайниците. Разглежда се природната огнищност - биоценози, биотопи, видове природни огнища, фактори влияещи върху съществуването на природните огнища, разширяването и затихването им. Курсът се фокусира и върху ролята на различните видове бозайници като гостоприемници на патогенни микроорганизми, разпространени сред хората и животните. Разглеждат се формите на контакт между гостоприемника, преносителя и патогена и начините на предаване на инфекцията от бозайник на човек. Представят се същността, клиниката и диагностиката на зоонозите при човека. Представят се съвременни практически методи за дезинфекция и дератизация.

Природна огнищност на трансмисивни инфекции

Преподавател: доц. д-р Христо Димитров

Брой ECTS кредити: 4

АНОТАЦИЯ: В курса по „Природна огнищност на трансмисивни инфекции“ се разглеждат кърлежово-преносимите инфекциозни болести, актуални за страната: марсилска треска, лаймска болест, кримска-конго хеморагична треска; хеморагична треска с бъбречен синдром и други хантавирусни инфекции. Курсът на обучение е конструиран за 20 учебни часа лекции.

Епидемиология на паразитните заболявания с висок риск

Преподавател: доц. д-р Ангел Кунчев

Брой ECTS кредити: 4

АНОТАЦИЯ: Курсът по „Епидемиология на паразитните заболявания с висок риск“ цели да запознае студентите с основните механизми на разпространение и разселване на паразитите, както и лимитиращите фактори за тяхното разпространение. Специално внимание се обръща на епидемиологичния надзор и контрол на паразитозите. Отделни теми включват информация за опортюнистични и внасяни паразитози за нашата страна.

Дезинфекция, дезинсекция и дератизация

Преподавател: доц. д-р Анелия Стоянова

Брой ECTS кредити: 5

АНОТАЦИЯ: Курсът по „Дезинфекция, дезинсекция и дератизация“ цели да повиши знанията и компетенциите на студентите, свързани с прилагането на комплекс от взаимно допълващи се мерки за биологична защита. ДДД-дейностите се прилагат съвместно, по предварително разработен план и постигат следните цели: ограничаване на разпространението на заразните заболявания при хората; намаляване на вероятността от възникване на болести по хората, домашните животни и полезните растения; понижаване на икономическите загуби, причинени от вредители по растенията и неприятели на домашните животни. При комплексните обработки става унищожаването на патогенни микроорганизми (дезинфекция), регулирането на числеността на вредители насекоми и други членестоноги (дезинсекция) и третиране за вредни гризачи (дератизация).

Теренна практика по медицинска ентомология, акарология и териология

Преподавател: доц. д-р Петър Бояджиев, доц. д-р Христо Димитров

Брой ECTS кредити: 5

АНОТАЦИЯ: Курсът „Теренна практика по медицинска ентомология, акарология и териология“ цели да запознае студентите с методите за наблюдение на животните в тяхната естествена среда, да ги запознае с морфологичните отличия и екологични им приспособления, поведенческите особености и начин на живот на паразитите, гостоприемниците и векторите на зоонози. Студентите предварително се запознават със съществуващите законови разпоредби, свързани с регулирането на колекционирането на животни за учебна и научна работа, а така също и с природозащитния статус на посещаваните територии. Курсът надгражда знанията им за пособията, химикалите и уредите за първичната обработка на зоологичните материали на терен и след пренасянето им в лабораторна обстановка. С осъществяването на текущия контрол и крайното оценяване се гарантира правилното усвояване на методите за изолиране, фиксиране, определяне и надеждно съхраняване на паразитологичен материал.

Избираеми дисциплини 3:

Биохимия на паразитите

Преподавател: доц. д-р Петър Бояджиев

Брой ECTS кредити: 4

АНОТАЦИЯ: Курсът по „Биохимия на паразитите“ е интердисциплинарна наука, фокусираща в себе си теоретичните постижения от класически науки като: биохимия, микробиология, молекулярна биология, имунология. Нейното бързо развитие през последното десетилетие е свързано с овладяване механизмите на синтез на специфични фармацевтични продукти, служещи като лекарствени препарати срещу заболявания, провокирани от паразитите.

Курсът от лекции и практически занятия по „Биохимия на паразитите“ е предназначен за студентите от магистърската програма „Паразитология“ и е съобразен със спецификата на тяхното обучение. Студентите ще бъдат запознати с целия процес на изследване – от скрининговите програми за получаване на нови БАВ, през фракциониращи и пречистващи техники, до методи за приложение на различни индустриални схеми на производство на БАВ. Този курс има за цел да допринесе за изграждането на студентите по магистърската програма „Паразитология“ като модерни специалисти, познаващи пълния спектър на научните постижения на имунологията и биохимията на паразитите.

Тропическа паразитология

Преподавател: доц. д-р Димитър Вучев

Брой ECTS кредити: 4

АНОТАЦИЯ: Курсът по „Тропическа паразитология“ цели да даде на студентите най-важните теоретични и практически знания относно етиологията, епидемиологията, патогенезата, клиничната картина, диагностиката, личната и обществената профилактика на най-често срещаните тропически паразитни заболявания у човека. При излагането на материала особено внимание се обръща на практическата насоченост за поставяне на правилна етиологична диагноза. При някои от паразитозите, при които клиничната симптоматика е добре изразена, вниманието е насочено към водещите симптоми и методите за диференциална етиологична диагноза. При друга част от паразитозите, при които клинични прояви липсват или са слабо изразени, са дадени начините за вземане на материал и методите за неговото изследване.

Избираеми дисциплини 4:

Молекулярна паразитология

Преподавател: доц. д-р Николай Мехтеров

Брой ECTS кредити: 4

АНОТАЦИЯ: Молекулярната паразитология най-общо касае прилагането на молекулярно-генетичните техники на изследвания на взаимодействията между паразита и гостоприемника, както и на динамиката на причиняваните от паразитите заболявания. Основните приложения на молекулярната паразитология са: 1) да предостави специфична и много чувствителна идентификация на паразити и 2) за решаване на таксономични проблеми, особено на ниво вид и подвид.

Лекционният курс описва молекулярните и аналитични инструменти за паразитологични проучвания и след това предоставя общ поглед на това как те могат да бъдат приложени, за да се разберат по-добре паразитните болести. Студентите се запознават с разработената през последните години обширна гама от нови молекулярни инструменти, които позволяват директното изследване на паразити от клинични или екологични проби, както и предоставяне на достъп до сравнително евтини, бързи и с висока производителност молекулярни тестове.

Освен това студентите се запознават с някои таксономични проблеми в паразитологията особено на ниво вид и подвид и решенията, които предоставя за тях молекулярната паразитология. Прави се преглед на молекулярно-генетични изследвания използвани за определяне степента на генетичното разнообразие сред популации от паразити.

Заклучителната част е посветена на проучванията на лекарствена резистентност, зоонотичен потенциал и вирулентност на паразитите и търсенето на генетични маркери за тях.

Принципи на таксономията и систематиката на организмите

Преподавател: доц. д-р Петър Бояджиев

Брой ECTS кредити: 4

АНОТАЦИЯ: Курсът по „Принципи на таксономията и систематиката на организмите“ цели да запознае магистрантите с понятията и принципите в систематичните подредби на организмите. Това ще им позволи да формират правилен еволюционен подход при анализа на класификационните схеми и да овладеят общоприетия метод за описване на нови видове за науката. Лекционният курс и самостоятелната подготовка ще предоставят оптимална възможност за пълноценната им изява в бъдещата им работа като специалисти.